

Not 35

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 24 juni 2024 följande dom (mål nr 1485-24).

Bakgrund

1. Var och en har rätt att hos myndigheter ta del av allmänna handlingar förutsatt att uppgifterna i dem inte omfattas av sekretess. En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen dit eller upprättad där.

2. Till Kammarrätten i Sundsvall hade i ett mål inlämnats två handlingar innehållande läsbara källkoder, dvs. kod skriven i ett visst programmeringsspråk. A.E. begärde hos kammarrätten att få ta del av dessa handlingar på så vis att kammarrätten med hjälp av en speciell programvara, kompilator, översatte källkoden till s.k. körbar form, maskinkod, och förevisade resultatet för honom på bildskärm i kammarrättens lokaler. Begäran avsåg inte att ta del av kopia eller utskrift av vare sig källkoder eller maskinkoder.

3. Kammarrätten avslog A.E:s begäran med motiveringen att kammarrätten inte har tillgång till ett tekniskt hjälpmedel för att kompilera programmen. De kompilerade programmen bedömdes därmed inte finnas i någon handling som förvarades hos kammarrätten.

Yrkanden m.m.

4. A.E. vidhåller sin begäran och anför att kammarrätten via internet eller på annat sätt kan finna en avgiftsfri kompilator. Han yrkar även att Högsta förvaltningsdomstolen ska hämta in ett förhandsavgörande från EU-domstolen.

Skälen för avgörandet

5. I målet aktualiseras ingen sådan unionsrättslig tolkningsfråga som ger anledning att inhämta förhandsavgörande från EU-domstolen. Yrkandet om detta ska därför avslås.

6. Det finns ingen skyldighet enligt tryckfrihetsförordningen för kammarrätten att tillhandahålla innehållet i de ingivna handlingarna på det sätt A.E. begär. Överklagandet ska därmed avslås.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Högsta förvaltningsdomstolen avslår yrkandet om att förhandsavgörande ska inhämtas från EU-domstolen.

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

I avgörandet deltog justitieråden *Ståhl*, *Gäverth* och *Anderson*. Föredragande var justitiesekreteraren Johanna Blomberg.

Kammarrätten i Sundsvall (2024-03-08, Törnered, Fahlander och Back): A.E. har begärt att hos kammarrätten få ta del av datorprogram som kommit in i kammarrättens mål nr 559-24 genom att de kompilerade programmen visas på bildskärm.

Programmen har getts in i två handlingar i form av läsbar källkod. Handlingarna finns hos kammarrätten inte i någon annan, bearbetad, form. Kompilatorer av den sort som krävs är inte ett tekniskt hjälpmedel som kammarrätten utnyttjar. Kammarrätten kan inte heller genom något annat tekniskt hjälpmedel som kammarrätten själv utnyttjar göra handlingarna tillgängliga i den form som avses i A.E:s begäran. De kompilerade programmen finns därmed inte i någon handling som förvaras hos kammarrätten (jfr Högsta förvaltningsdomstolens dom den 20 mars 2018 i mål nr 598-18).

Mot denna bakgrund anser kammarrätten att ett eventuellt utlämnande av handlingarna t.ex. kan ske genom att A.E. ges möjlighet att ta del av utskrifter av handlingarna i befintlig form. Han har dock preciserat sin begäran till att endast avse att de kompilerade programmen ska visas på bildskärm hos kammarrätten. Dessa utgör inte allmänna handlingar hos kammarrätten. A.E:s begäran ska därför avslås.

– Kammarrätten avslår begäran.